

Asya Studies

Academic Social Studies / Akademik Sosyal Araştırmalar
Year: 6 - Number: 21, p. 127-134, Autumn 2022

Uzaktan Eğitim S¼recinde İlkokullarda Sınıf Y¼netimi Becerilerinin Belirlenmesi*

Determination of Classroom Management Skills in the Process of Distance Education in Primary School

DOI: <https://doi.org/10.31455/asya.1178986>

Araştırma Makalesi /
Research Article

Makale Geliş Tarihi /
Article Arrival Date
24.08.2022

Makale Kabul Tarihi /
Article Accepted Date
29.09.2022

Makale Yayın Tarihi /
Article Publication Date
30.09.2022

Asya Studies

Hafize Işlak
¼retmen, Antalya Konyaaltı
Bedriye Bileydi İlkokulu / Milli
Eğitim Bakanlığı
hafize_gediz@hotmail.com

ORCID ID

<https://orcid.org/0000-0002-4756-3340>

Mehmet G¼rcan
Antalya İl Milli Eğitim M¼d¼r
Yardımcısı / Milli Eğitim Bakanlığı
mgurcan10@gmail.com

ORCID ID

<https://orcid.org/0000-0002-9687-1278>

* "COPE-Dergi Edit¼rleri İçin Davranış Kuralları ve En İyi Uygulama İlkeleri" beyanları: Bu alışma için herhangi bir çıkar atışması bildirilmemiştir. Bu makale, İntihal.net tarafından taranmıştır. Bu makale, Creative Commons lisansı altındadır. Bu makale için Akdeniz ¼niversitesi Sosyal ve Beşeri Bilimler Bilimsel Araştırma ve Yayın Etik Kurulu'ndan etik kurul izni alınmıştır.

¼z

Bu araştırmanın amacı, Antalya ili ilkokullarında g¼rev yapan sınıf ¼retmenlerinin ve ilkokul y¼neticilerinin uzaktan eğitim s¼recinde sınıf y¼netimi beceri d¼zeylerinin belirlenmesidir. Araştırma, tarama modelinde betimsel bir çalışmadır. Araştırmanın evrenini, 2021/2022 bahar yarıyılında Antalya ilinde g¼rev yapan sınıf ¼retmenleri ve ilkokul y¼neticileri oluşturmaktadır. ¼rneklem grubu ise amaçlı ¼rneklem y¼ntemi kullanılarak seçilen 227'si ¼retmen ve 38'i ilkokul y¼neticisi olan toplam 265 g¼n¼ll¼ bireyden oluşmaktadır. Veri toplama aracı olarak "İlkokulda evrimii Ders S¼recinde Sınıf Y¼netimi Becerileri ¼leđi" kullanılmıştır. S¼z konusu ¼lek "Fiziksel D¼zen ve Y¼netimi, Zaman Y¼netimi, Plan Program Y¼netimi Davranış Y¼netimi, İletişim ve İlişki Y¼netimi ve Dijital Uyum" olmak ¼zere 6 alt boyut ve 38 maddeden oluşmaktadır. Verilerin analizinde SPSS paket programı kullanılmıştır. Yapılacak analiz seçimleri için ¼ncelikle verilerin normal dağılıp dağılmadığını g¼rmek için arpıklık ve basıklık değerleri incelenmiş, verilerin normal dağıldığı g¼zlenmiř ve ortalamaların ikiden fazla grup için karşılaştırılması planlandığı için Tek Y¼nl¼ Varyans Analizi (ANOVA) kullanılmıştır. Bu analiz yanında y¼zde ve frekans gibi betimsel istatistiklerden de faydalanılmıştır. Yapılan ANOVA sonucunda uzaktan eğitim s¼recinde sınıf y¼netimi becerilerinin ¼retim hizmeti sunulan sınıf d¼zeyine bağlı olarak hiçbir alt boyutta ve ¼leđin tamamından alınan puanlarda farklılaşmadığı g¼zlenmiřtir. Mesleki deneyim s¼resine bağlı olarak yalnızca "Zaman Y¼netimi" alt boyutunda sınıf y¼netimi becerilerinin farklılaştığı, diğer alt boyutlarda ve ¼leđin tamamından alınan puanlarda bir farklılaşma g¼zlenmemiřtir.

Anahtar Kelimeler: Sınıf ¼retmenliđi, Uzaktan Eğitim, Sınıf Y¼netimi Becerileri

Abstract

The purpose of this research is to determine the classroom management skill levels of classroom teachers and primary school administrators working in primary schools in Antalya province in the distance education process. The research is a descriptive study in scanning model. The universe of the research consists of classroom teachers and primary school administrators working in the Antalya province in the spring semester of 2021/2022. The sample group consists of 265 volunteers, 227 of whom are teachers and 38 of whom are primary school administrators, selected using the purposeful sampling method. "Classroom Management Skills Scale in Online Lesson Process in Primary School" was used as data collection tool. The scale consists of 6 sub-dimensions and 38 items: "Physical Order and Management, Time Management, Plan Program Management, Behavior Management, Communication and Relationship Management, and Digital Compliance". SPSS package program was used in the analysis of the data. For the analysis choices to be made, first of all, skewness and kurtosis values were examined to see whether the data were normally distributed; It was observed that the data were normally distributed and because it was planned to compare the means for more than two groups, One-Way Analysis of Variance (ANOVA) was used. In addition to this analysis, descriptive statistics such as percentage and frequency were also used. As a result of the ANOVA, it was observed that the classroom management skills in the distance education process did not differ in any sub-dimension and the scores obtained from the whole scale depending on the class level in which the teaching service was provided. Classroom management skills differed only in the "Time Management" sub-dimension, depending on the period of professional experience, and no difference was observed in the scores obtained from the other sub-dimensions and the whole scale.

Keywords: Classroom Teacher, Distance Education, Classroom Management

Citation Information/Kaynaka Bilgisi

Işlak, H. ve G¼rcan, M. (2022). Uzaktan Eğitim S¼recinde İlkokullarda Sınıf Y¼netimi Becerilerinin Belirlenmesi. *Asya Studies-Academic Social Studies / Akademik Sosyal Araştırmalar*, 6(21), 127-134.

GİRİŞ

Bireylerin zihin, beden, duygu, davranış ve yeteneklerinin istendik amaçlar doğrultusunda geliştirilmesi ve yine istendik amaçlar doğrultusunda yeni bilgi, beceri ve davranışların edindirilmesi süreci alanyazında “eğitim” olarak tanımlanmaktadır (Akyüz, 1994: 45). Bir başka söylemle eğitim, bireylerin belirli bir konuyu, değeri ve beceriyi, belirlenmiş bir ortamda, belirlenmiş tekniklerle kazanma süreci olarak tanımlanmaktadır (Çağlar, 2008: 72).

Bahsedilen istendik amaçlara etkili bir şekilde ulaşabilmek için öğrenme öğretme süreçlerinde belirli bir düzene gereksinim duyulmaktadır (Yüksel, 2013: 36). Formal eğitimin uygulandığı en küçük ortamlar sınıflardır. Sınıf, öğrenenlerle bire bir etkileşimin meydana geldiği, eğitimin başladığı ortamdır. Bu ortamda da öğrenci, öğretmen ve program gibi öğelerle karşılaşırız. Eğitim ortamlarındaki sınıf yönetimi kalitesi eğitim yönetiminin kalitesinin belirleyicilerindedir (Başar, 2008: 21).

Sınıf yönetimi denildiğinde akla öncelikle öğrenci davranışları gelmektedir. Ancak davranış boyutunun dışında başka öğeler de sınıf yönetimi kalitesinin belirleyicisi olabilmektedir. Sınıf yönetimi, sınıfta devam eden yaşamın koordine edilmesi, eğitim-öğretim süreçlerinin düzenlenmesi ve geliştirilmesi, eğitsel araçların mümkün olduğunca verimli kullanılması, eğitsel çevreden olabildiğince istifade edilmesi, öğrenene, öğrenme sürecinde rehber olunması, eğitim ortamlarında karşılaşılabilecek olası problemlere karşı önlem alınması ve benzeri süreçlerden de etkilenmektedir. Sınıf yönetimi denildiğinde öğretim koşullarının geliştirilmesi, fiziksel bozuklukların giderilmesi, zamanın verimli bir biçimde geçirilmesi, sınıf içi alanların düzenlenmesi, öğrenenler ile olumlu iletişim sağlanması ve öğrenenlerin öğrenme süreci boyunca desteklenmesi de akla gelmelidir (Karip, 2002: 96).

Başar (2008: 27), sınıf yönetiminin beş boyuttan oluştuğunu söylemektedir. Bu boyutlar: sınıfın fiziksel düzeninin yönetimi, öğretim sürecinin yönetimi, zaman yönetimi, ilişki yönetimi ve davranış yönetimidir.

Ancak tüm dünyayı etkisi altına alan pandemi sürecinde, yüz yüze eğitim, yerini uzunca bir süre çevrim içi derslere bırakmıştır. Bu süreçlere aşına olmayan öğretmenler çevrim içi derslerde sınıf yönetimini sağlamada da hazırlıksızlardı. Bunun sebebi olarak öğrencilerle bire bir etkileşimde olmamaları, tüm öğrencileri aynı anda göremediklerinden dolayı sınıf hâkimiyeti kuramamaları gibi birçok neden sayılabilir. Ancak teknolojiye hızlı gelişmelerin eğitim ortamlarını da etkilemesi, sınıf yönetimi boyutlarının da güncellenmesi gereğini ortaya çıkarmıştır. Işlak ve Gök (2022) çalışmalarında, uzaktan eğitim sürecinde sınıf yönetimi becerilerinin yukarıda bahsedilen beş boyuta ek olarak “dijital uyum” adında bir boyutun varlığından bahsetmişlerdir. 2020 yılından bu yana etkili bir biçimde uygulanan uzaktan eğitim sürecinde öğretmenlerin, sınıf yönetim düzeyleri ile ilgili yapılan çalışmaların yeterli olmadığı gözlenmiştir. Bu doğrultuda araştırmanın genel amacı sınıf öğretmenlerinin ve ilkökul yöneticilerinin çevrim içi ders sürecindeki sınıf yönetimi beceri düzeylerini belirlenmektir. Bu amaçtan hareketle araştırmanın alt problemleri aşağıdaki gibidir:

1. Çevrim içi derslerde sınıf yönetimi becerileri öğretim hizmeti sunulan sınıf düzeyine bağlı olarak anlamlı farklılık göstermekte midir?
2. Çevrim içi derslerde sınıf yönetimi becerileri mesleki deneyim süresine bağlı olarak anlamlı farklılık göstermekte midir?

YÖNTEM

Çalışmanın bu kısmında, araştırmanın modeli, çalışma grubu, veri toplama aracı, verilerin toplanması ve verilerin analizi hakkında bilgilere yer verilmiştir.

Araştırma Modeli

Sınıf öğretmenlerinin ve ilkökul yöneticilerinin uzaktan eğitim sürecinde sınıf yönetimi becerilerinin belirlenmesinin amaçlandığı bu çalışma, tarama modelinde betimsel bir çalışmadır. Diğer alanlara kıyasla sosyal bilimlerde daha çok kullanılan betimsel araştırmalar, belirli toplulukların merak konusu alandaki bilgi, beceri, tutum gibi özelliklerinin var olduğu şekliyle derlenerek rapor edildiği çalışmalardır (Karasar, 2012: 19). Tarama modelindeki çalışmalar, olayların sebeplerine bakmaksızın, örneklemden yola çıkarak evren hakkındaki tutumları, görüşleri ve eğilimleri betimlemeyi sağlar (Creswell, 2017: 22; Karasar, 2012: 39).

Evren Örneklem

Araştırmanın evreni, 2021-2022 öğretim yılı bahar döneminde Antalya ilinde görev yapan sınıf öğretmenleri ve ilkökul yöneticilerinden oluşmaktadır. Örneklem grubu ise amaçlı örneklem yöntemi kullanılarak seçilen Gündoğmuş, Kaş, Kepez, Konyaaltı ve Muratpaşa ilçelerindeki ilkökullarda görev yapan 265 öğretmen ve ilkökul yöneticisinden oluşmaktadır. Çalışmanın örnekleme oluşturulurken öğretmenler ve yöneticiler araştırmanın amacı doğrultusunda bilgilendirilmiştir. Ayrıca öğretmenlerin ve

yöneticilerin çalışmaya gönüllü katılımlarına özen gösterilmiştir. Örneklemi oluşturan öğretmenlerin ve yöneticilerin öğretim hizmeti sundukları sınıf düzeylerine yönelik bilgiler Tablo 1’de yer almaktadır.

Tablo 1: Örneklem Grubuna Dâhil Edilen Katılımcıların Öğretim Hizmeti Sunduğu Sınıf Düzeylerine Göre Dağılımı

Sınıf Düzeyi	N	%
1. Sınıf	54	20,4
2. Sınıf	60	22,6
3. Sınıf	57	21,5
4. Sınıf	56	21,1
Yönetici	38	14,3
Toplam	265	100

Tablo 1 incelendiğinde, örneklem grubunu oluşturan katılımcıların %20,4’ü (54) 1. sınıf; %22,6’sı (60) 2. sınıf; %21,5’i (57) 3. sınıf, %21,1’i (56) 4. sınıf öğretmeni ve %14,3’ünün yöneticilerden oluştuğu görülmektedir.

Örneklem grubunda bulunan öğretmenlerin mesleki deneyim sürelerine göre dağılımı Tablo 2’de verilmiştir.

Tablo 2: Örneklem Grubuna Dâhil Edilen Katılımcıların Mesleki Deneyim Sürelerine Göre Dağılımı

Deneyim Süresi	N	%
1 – 10 Yıl	21	7,9
11 – 15 Yıl	39	14,7
16 – 20 Yıl	41	15,5
21 Yıl ve Üzeri	164	61,9
Toplam	265	100,0

Tablo 2 incelendiğinde, örneklem grubunu oluşturan katılımcıların %7,9’unun (21) 1 – 10 yıl arası; %14,7’sinin (39) 11 – 15 yıl arası; %15,5’inin (41) 16 – 20 yıl arası ve %61,9’unun (164) 21 yıl ve üzeri mesleki deneyime sahip öğretmen ve yöneticilerden oluştuğu görülmektedir.

Veri Toplama Aracı

Sınıf öğretmenlerinin ve ilkokul yöneticilerinin uzaktan eğitim sürecinde sınıf yönetimi becerileri İşlak ve Gök (2022) tarafından geliştirilen “İlkokulda Çevrimiçi Ders Sürecinde Sınıf Yönetimi Becerileri Ölçeği” ile ölçülmüştür. Söz konusu ölçek toplamda 6 alt boyut ve 38 maddeden oluşmaktadır. Ölçeğin alt boyutları ve tamamına ait güvenilirlik katsayıları 0,82 ile 0,96 arasında değişmektedir. Ölçeğin alt boyutlarına ait güvenilirlik katsayıları ve madde numaraları Tablo 3’te belirtilmiştir.

Tablo 3: Ölçeğin Tamamı ve Alt Boyutlarına İlişkin Güvenirlik Katsayıları ve Madde Dağılımı

Alt Boyutlar	r	Madde Numaraları
Ölçeğin Tamamı	,963	1-38
Fiziksel Düzen ve Yönetimi	,862	1, 2, 3, 4, 5, 6
Zaman Yönetimi	,821	7, 8, 9, 10, 11
Plan Program Yönetimi	,870	12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22
Davranış Yönetimi	,938	23, 24, 25, 26, 27
İletişim ve İlişki Yönetimi	,938	28, 29, 30, 31, 32, 33
Dijital Uyum	,924	34, 35, 36, 37, 38

Ölçeğin geçerliğine ilişkin araştırmacılarca hesaplanan doğrulayıcı faktör analizi uyum indekslerine bakıldığında, χ^2 değerinin 612 serbestlik derecesinde 988,201; TLI değerinin ,928; CFI

değerinin ,937; SRMR değerinin ,039 ve RMSEA değerinin ise ,053 olduğu görülmüştür. Belirtilen uyum indeksleri ölçeğin yeterli düzeyde geçerli olduğunu göstermektedir (Tabachnick ve Fidell, 2001: 192).

Verilerin Toplanması

Antalya ili içerisinde veri toplama aracını uygulayabilmek için Antalya İl Millî Eğitim Müdürlüğünden gerekli izinler alınmıştır. İzinlerin alınmasından sonra ölçek Google Forms platformuna yüklenmiştir. Ölçek çevrim içi olarak doldurulacağı için formun başına katılımın gönüllülük esasına dayalı olarak doldurulacağı ve kimlik bilgilerinin alınmayacağı bilgisi verilmiştir. Çevrim içi form linki okul yöneticileri aracılığı ile öğretmenlere ulaştırılmıştır.

Verilerin Analizi

Araştırma kapsamında toplanan veriler SPSS 28.0 paket programı aracılığı ile analiz edilmiştir. Yapılacak olan analizlerin seçimini yapabilmek için öncelikle toplanan verilerin normal dağılıp dağılmadığı test edilmiştir. Normallik testleri tüm alt boyutlar ve ölçek toplam puanları için ayrı ayrı yapılmıştır. Analizler sonucunda verilerin dağılımına ilişkin basıklık ve çarpıklık değerleri incelenmiştir. Bu değerlerin en büyüğünün ,827; en küçüğünün ise -,944 olduğu gözlenmiştir. Ölçeğin tamamından alınan ve alt boyutlarından alınan toplam puanlara ait basıklık ve çarpıklık değerleri Tablo 4'te verilmiştir.

Tablo 4: Ölçeğin Tamamı ve Alt Boyutlarına İlişkin Çarpıklık ve Basıklık Katsayıları

Alt Boyutlar	Çarpıklık	Basıklık
Ölçeğin Tamamı	-,235	-,701
Fiziksel Düzen ve Yönetimi	-,944	,827
Zaman Yönetimi	-,436	-,252
Plan Program Yönetimi	-,361	-,060
Davranış Yönetimi	-,754	-,195
İletişim ve İlişki Yönetimi	-,531	-,686
Dijital Uyum	-,713	,599

Tablo 4 incelendiğinde, tüm alt boyutlara ait toplam puanlarda ve ölçeğin tamamından alınan puanların basıklık ve çarpıklık değerlerinin -1 ve + 1 tolerans sınırları içerisinde olduğu görülmüştür. Bu değerlerin -1 ile +1 arasında olması verilerin normal dağıldığı şeklinde kabul edilebilmektedir (Tabachnick ve Fidell, 2001: 116). Verilerin normal dağılım gösterdiği belirlendikten sonra daha güçlü sonuçlar verdiği bilinen parametrik testlerin uygulanması kararı alınmıştır. Dolayısıyla frekans ve yüzde gibi betimsel istatistiklerin yanında ortalamaların ikiden fazla grup için karşılaştırmaları için ANOVA testi uygulanmıştır.

BULGULAR VE YORUM

Araştırmaya katılan öğretmenlerin, İlkokulda Çevrimiçi Ders Sürecinde Sınıf Yönetimi Becerileri Ölçeği'nin tamamından ve alt boyutlarından almış oldukları puan ortalamalarının öğretmen hizmeti verdikleri sınıf düzeyine bağlı olarak anlamlı farklılık gösterip göstermediği tek yönlü varyans analizi (ANOVA) ile test edilmiştir. Analiz sonucunda elde edilen bulgular Tablo 5'te sunulmuştur.

Tablo 5: Sınıf Düzeyine Göre ANOVA Sonuçları

Boyut	Varyansın Kaynağı	Kareler Toplamı	SD	Kare Ortalaması	F	p
Ölçeğin Tamamı	Gruplar arası	303,255	4	75,814	,388	,817
	Grup içi	50808,541	260	195,417		
	Toplam	51111,796	264			
Fiziksel Düzen ve Yönetimi	Gruplar arası	11,141	4	2,785	,380	,823
	Grup içi	1905,108	260	7,327		
	Toplam	1916,249	264			
Zaman Yönetimi	Gruplar arası	6,777	4	1,694	,403	,806
	Grup içi	1093,426	260	4,205		
	Toplam	1100,204	264			
Plan Program Yönetimi	Gruplar arası	51,033	4	12,758	,522	,720
	Grup içi	6357,873	260	24,453		
	Toplam	6408,906	264			
Davranış Yönetimi	Gruplar arası	40,482	4	10,120	2,144	,076
	Grup içi	1227,458	260	4,721		
	Toplam	1267,940	264			
İletişim ve İlişki Yönetimi	Gruplar arası	4,213	4	1,053	,161	,958
	Grup içi	1696,451	260	6,525		
	Toplam	1700,664	264			
Dijital Uyum	Gruplar arası	108,104	4	27,026	2,257	,063
	Grup içi	3113,119	260	11,974		
	Toplam	3221,223	264			

Tablo 5 incelendiğinde, araştırmaya katılan öğretmenlerin İlkokulda Çevrimiçi Ders Sürecinde Sınıf Yönetimi Becerileri Ölçeği'nin tamamından alınan puan ortalamaları öğretim hizmeti sunulan sınıf düzeyine bağlı olarak yapılan ANOVA sonucunda istatistiksel olarak anlamlı farklılık göstermemektedir ($F= ,388$; $p>,05$). Fiziksel Düzen ve Yönetimi alt boyutu puan ortalamaları arasında öğretim hizmeti sunulan sınıf düzeyine bağlı olarak anlamlı farklılık bulunmamaktadır ($F= ,380$; $p>,05$). Zaman Yönetimi alt boyutu puan ortalamaları öğretim hizmeti sunulan sınıf düzeyine bağlı olarak anlamlı farklılık göstermemektedir ($F= ,403$; $p>,05$). Plan Program Yönetimi alt boyutu puan ortalamaları arasında öğretim hizmeti sunulan sınıf düzeyine bağlı olarak anlamlı farklılık gözlenmemiştir ($F= ,522$; $p>,05$). Davranış Yönetimi alt boyutu puan ortalamaları öğretim hizmeti sunulan sınıf düzeyine bağlı olarak anlamlı farklılık göstermemektedir ($F= 2,144$; $p>,05$). İletişim ve İlişki Yönetimi alt boyutu puan ortalamaları arasında öğretim hizmeti sunulan sınıf düzeyine bağlı olarak anlamlı farklılık gözlenmemiştir. ($F= ,161$; $p>,05$). Dijital Uyum alt boyutu puan ortalamaları öğretim hizmeti sunulan sınıf düzeyine bağlı olarak anlamlı farklılık göstermemektedir ($F= 2,257$; $p>,05$). Buna göre araştırmaya katılan öğretmenlerin, çevrim içi ders sürecindeki sınıf yönetimi becerilerinin, öğretim hizmeti sunulan sınıf düzeyine göre değişmediği söylenebilir.

Araştırmaya katılan öğretmenlerin, İlkokulda Çevrimiçi Ders Sürecinde Sınıf Yönetimi Becerileri Ölçeği'nin tamamından ve alt boyutlarından almış oldukları puan ortalamalarının mesleki deneyim süresine bağlı olarak anlamlı farklılık gösterip göstermediği tek yönlü varyans analizi (ANOVA) ile test edilmiştir. Analiz sonucunda elde edilen bulgular Tablo 6'da sunulmuştur.

Tablo 6: Mesleki Deneyim Süresine Göre ANOVA Sonuçları

Boyut	Varyansın Kaynağı	Kareler Toplamı	SD	Kare Ortalaması	F	p
Ölçeğin Tamamı	Gruplar arası	477,775	3	159,258	,821	,483
	Grup içi	50634,022	261	194,00		
	Toplam	51111,796	264			
Fiziksel Düzen ve Yönetimi	Gruplar arası	15,904	3	15,177	,728	,536
	Grup içi	1900,345	261	4,041		
	Toplam	1916,249	264			
Zaman Yönetimi	Gruplar arası	45,531	3	33,670	3,756	,011*
	Grup içi	1054,673	261	24,168		
	Toplam	1100,204	264			
Plan Program Yönetimi	Gruplar arası	101,009	3	7,860	1,393	,245
	Grup içi	6307,897	261	4,768		
	Toplam	6408,906	264			
Davranış Yönetimi	Gruplar arası	23,579	3	2,373	1,649	,179
	Grup içi	1244,361	261	6,489		
	Toplam	1267,940	264			
İletişim ve İlişki Yönetimi	Gruplar arası	7,120	3	25,505	,366	,778
	Grup içi	1693,544	261	12,049		
	Toplam	1700,664	264			
Dijital Uyum	Gruplar arası	76,515	3	5,301	2,117	,098
	Grup içi	3144,707	261	7,281		
	Toplam	3221,223	264			

Tablo 6 incelendiğinde, araştırmaya katılan öğretmenlerin İlkokulda Çevrimiçi Ders Sürecinde Sınıf Yönetimi Becerileri Ölçeği'nin tamamından alınan puan ortalamaları mesleki deneyim süresine bağlı olarak yapılan ANOVA sonucunda istatistiksel olarak anlamlı farklılık göstermemektedir ($F= ,821$; $p>,05$). Fiziksel Düzen ve Yönetimi alt boyutu puan ortalamaları arasında mesleki deneyim süresine bağlı olarak anlamlı farklılık bulunmamaktadır ($F= ,728$; $p>,05$). Plan Program Yönetimi alt boyutu puan ortalamaları arasında mesleki deneyim süresine bağlı olarak anlamlı farklılık gözlenmemiştir ($F= 1,393$; $p>,05$). Davranış Yönetimi alt boyutu puan ortalamaları mesleki deneyim süresine bağlı olarak anlamlı farklılık göstermemektedir ($F= 1,649$; $p>,05$). İletişim ve İlişki Yönetimi alt boyutu puan ortalamaları arasında mesleki deneyim süresine bağlı olarak anlamlı farklılık gözlenmemiştir. ($F= ,366$; $p>,05$). Dijital Uyum alt boyutu puan ortalamaları mesleki deneyim süresine bağlı olarak anlamlı farklılık göstermemektedir ($F= 2,117$; $p>,05$). Zaman Yönetimi alt boyutu puan ortalamaları mesleki deneyim süresine bağlı olarak anlamlı farklılık gözlenmiştir ($F= 3,756$; $p<,05$). Gözlenen bu farklılığın hangi gruplar arasında olduğunu anlamak amacıyla post – hoc analizlerden Tukey testi uygulanmıştır. Tukey testi sonucunda oluşan farkın 1-10 yıl deneyime sahip olan öğretmenler ile 21 yıl ve üzeri deneyime sahip olan öğretmenlerden kaynaklandığı gözlenmiştir. Buna göre 1-10 yıl deneyime sahip olan öğretmenlerin zaman yönetimi alt boyutu puan ortalamaları (21,05), 21 yıl ve üzeri deneyime sahip olan öğretmenlerin zaman yönetimi alt boyutu puan ortalamasından (22,52) anlamlı derecede daha düşüktür. Araştırmaya katılan öğretmenlerin, çevrim içi ders sürecindeki sınıf yönetimi becerilerinin, zaman yönetimi alt boyutu dışında, mesleki deneyim süresine bağlı olarak değişmediği söylenebilir.

SONUÇ, TARTIŞMA VE ÖNERİLER

Sınıf öğretmenlerinin ve ilkökul yöneticilerinin çevrim içi ders sürecindeki sınıf yönetimi becerilerinin incelendiği bu araştırmada özellikle iki farklı bağımsız değişken üzerinde durulmuştur. Bu değişkenler; öğretim hizmeti sunulan sınıf düzeyi ve mesleki deneyim süresidir. Araştırmanın bulgularına göre öğretim hizmeti sunulan sınıf düzeyine bağlı olarak Çevrimiçi Ders Sürecinde Sınıf Yönetimi

Becerileri Ölçeği'nin tamamından ve alt boyutlarından alınan puan ortalamaları arasında anlamlı farklılık gözlenmemiştir. Aynı değişkenlerin kullanıldığı çalışmalarda, sınıf öğretmenlerinin öğretim hizmeti sundukları sınıf düzeyine göre sınıf yönetimi becerilerinin değişmediği sonucuna ulaşılmıştır (Doğan, 2019: 23; Koçoğlu, 2013: 37; Blatchford ve Russel 2008: 17). Buna karşın Sevce (2017) çalışmasında 1. sınıflara öğretim hizmeti sunan öğretmenlerin sınıf yönetimi becerilerinin diğer sınıflara öğretim hizmeti sunan sınıf öğretmenlerine göre daha düşük düzeyde olduğu sonucuna ulaşmıştır.

Araştırmanın bulgularına göre mesleki deneyim süresine bağlı olarak Çevrimiçi Ders Sürecinde Sınıf Yönetimi Becerileri Ölçeği'nin tamamından alınan puan ortalamaları arasında anlamlı farklılık gözlenmemiştir. Alt boyutlardan sadece Zaman Yönetimi alt boyutunda farklılık gözlenmiştir. 21 yıl ve üzeri kıdeme sahip olan öğretmenlerin 1-10 yıl arası deneyime sahip olan öğretmenlere göre sınıf yönetimi becerilerinin daha yüksek olduğu gözlenmiştir. Bunun dışındaki alt boyutlarda mesleki deneyim yılına göre anlamlı bir farklılık gözlenmemiştir. Aynı değişkenlerin kullanıldığı Sevce'nin (2017) çalışmasında mesleki deneyim süresi ile sınıf yönetimi becerileri arasında bir ilişki bulunmamıştır. İlgar (2007) çalışmasında, 26 yıl ve üzeri deneyime sahip olan öğretmenlerin sınıf yönetimi becerilerinin diğer öğretmenlere kıyasla daha yüksek olduğu sonucuna ulaşmıştır.

Bu konuda yapılacak daha sonraki çalışmalarda;

- Daha farklı değişkenlere bağlı olarak sınıf yönetimi becerilerinin farklılaşıp farklılaşmadığı incelenebilir.
- Farklı branşlardan öğretmenlere aynı çalışma uygulanabilir.
- Öğretmenleri, belirli dönemlerde sınıf yönetimi becerileri konusunda değerlendirmeye tabi tutup varsa eksikliklerin giderilmesi adına çalışmalar yapılabilir.
- Öğretmenlerin sınıf yönetimi becerileri ile ilgili öğrenci görüşlerinden de faydalanılabilir.

Yazarlık Katkısı

Bu araştırma birinci yazarın (%50 katkı) ve ikinci yazarın (%50 katkı) katkılarıyla gerçekleştirilmiştir.

Etik Kurul Beyanı

Bu çalışma için Akdeniz Üniversitesi Sosyal ve Beşerî Bilimler Bilimsel Araştırma ve Yayın Etik Kurulundan etik kurul izni alınmıştır.

Kurul Adı: Akdeniz Üniversitesi Sosyal ve Beşerî Bilimler Bilimsel Araştırma ve Yayın Etik Kurulu

Karar Tarihi: 10.06.2022

Karar No: 237

Toplantı Sayısı: 10

Belge Sayı Numarası: 10.06.2022-379274

KAYNAKÇA

- Akyüz, Y. (1994). *Türk Eğitim Tarihi*. İstanbul: Kültür Koleji Yayınları.
- Başar, H. (2008). *Sınıf Yönetimi*. Ankara: Anı Yayıncılık.
- Blatchford, P. ve Russell, A. (2018). Class Size, Grouping Practices and Classroom Management. *International Journal of Educational Research*, 96(10), 154-163.
- Creswell, J. W. (2017). *Araştırma Deseni. Nitel, Nicel ve Karma Yöntem Yaklaşımları*, (Çeviri Editörü: Selçuk Beşir Demir). Ankara: Eğiten Kitap Yayınevi.
- Çağlar, A. (2008). *İlköğretim Birinci Sınıf Anne- Baba Kitabı*, (1. Baskı b.). İstanbul: Töder Yayınları.
- Doğan, Ö. (2019). Sınıf Öğretmenlerinin Sınıf Yönetimi Becerilerinin Değerlendirilmesi (Sultanbeyli Örneği), (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), (Danışman: Prof. Dr. Suat Anar), İstanbul: Yeditepe Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- Işlak, O. ve Gök, R. (2022). İlkokulda Çevrimiçi Ders Sürecinde Sınıf Yönetimi Becerileri Ölçeği Geliştirme Çalışması. *Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, (61), 350-366.
- İlgar, L. (2007). İlköğretim Öğretmenlerinin Sınıf Yönetimi Becerileri Üzerine Bir Araştırma, (Yayımlanmamış Doktora Tezi), (Danışman: Prof. Dr. İrfan Erdoğan), İstanbul: İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Karasar, N. (2012). *Bilimsel Araştırma Yöntemi*. Ankara: Nobel Yayıncılık.
- Karip, E. (2002). *Sınıf Yönetimi ve Disiplini*. Ankara: Pegem Yayıncılık.

-
- Koçoğlu, A. M. (2013). İlkokul Öğretmenlerinin Sınıf Yönetimi Becerilerinin Çok Boyutlu Olarak İncelenmesi (İstanbul İli Sancaktepe Örneği), (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), (Danışman: Yrd. Doç. Dr. Mustafa Otrar). İstanbul: Yeditepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Sevce, S. S. (2017). İlkokullarda Görev Yapan Sınıf Öğretmenlerinin Sınıf Yönetimi Becerilerinin Değerlendirilmesi, (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), (Danışman: Yrd. Doç. Dr. Muzaffer Sencer Özsezer). Adana: Çukurova Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Tabachnick, B. G. ve Fidell, L. S. (2001). *Using Multivariate Statistics*. New York: Allyn & Bacon Inc.
- Yüksel, A. (2013). Sınıf Öğretmenlerinin Sınıf Yönetimi Becerilerinin Değerlendirilmesi: Afyonkarahisar İli Örneği, (Yayımlanmamış Doktora Tezi), (Danışman: Prof. Dr. Tayyip Duman), Ankara: Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
-